

Laidiens: 29.09.2020., Nr. 188

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/188.4

Ministru kabineta noteikumi Nr. 598

Rīgā 2020. gada 22. septembrī (prot. Nr. 55 2. §)

Kārtība, kādā civilo ekspertu nosūta dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā

*Izdoti saskaņā ar Starptautiskās palīdzības likuma
12. panta trešo daļu, 13. panta otrās daļas
3. punktu, ceturto un piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā civilo ekspertu nosūta dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā, civilā eksperta dalības nosacījumus un dalības finansēšanas kārtību;

1.2. kārtību, kādā civilajam ekspertam pēc atgriešanās no starptautiskās misijas vai operācijas sedz sociālās rehabilitācijas izdevumus;

1.3. kārtību, kādā izmeklē un uzskaita nelaimes gadījumus, kuros cietis civilais eksperts, pildot amata pienākumus starptautiskajā misijā vai operācijā;

1.4. civilā eksperta apbedīšanas izdevumu apmēru un segšanas kārtību.

2. Civilā eksperta kandidatūru dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā izvirza šādas institūcijas (turpmāk – izvirzītājinstitūcija):

2.1. par nozari atbildīgā ministrija – valsts pārvaldes un tiesu varas pārstāvjus;

2.2. Ārlietu ministrija – Ārlietu ministrijas pārstāvjus, kā arī citas fiziskas personas;

2.3. cita valsts institūcija – attiecīgās institūcijas pārstāvjus.

II. Civilā eksperta nosūtīšana dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā

3. Civilais eksperts starptautiskajā misijā vai operācijā piedalās brīvprātīgi.

4. Civilo ekspertu dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā nosūta, ja viņš atbilst šādām prasībām:

4.1. civilais eksperts atbilstošā līmenī pārvalda dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā nepieciešamo svešvalodu;

4.2. ja nepieciešams, civilais eksperts var saņemt attiecīga līmeņa speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam un sertifikātu darbam ar Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vai Eiropas Savienības klasificēto informāciju;

4.3. civilā eksperta kvalifikācija atbilst amata prasībām dalībai konkrētā starptautiskajā misijā vai operācijā;

4.4. civilā eksperta veselības stāvoklis atbilst dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā. Veselības stāvokļa atbilstību apliecina ārsta izziņa.

5. Šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētā izvirzītājinstitūcija sadarbībā ar Ārlietu ministriju sagatavo un noteiktā kārtībā iesniedz Ministru kabinetā rīkojuma projektu par civilā eksperta dalību starptautiskajā misijā vai operācijā.

6. Ārlietu ministrija sagatavo un noteiktā kārtībā iesniedz Ministru kabinetā rīkojuma projektu par Ārlietu ministrijas vai šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētās izvirzītājinstitūcijas ieteiktā civilā eksperta dalību starptautiskajā misijā vai operācijā.

7. Ministru kabineta rīkojumā par civilā eksperta dalību starptautiskajā misijā vai operācijā norāda:

7.1. civilā eksperta vārdu un uzvārdu, amatpersonām – amatu (specialitāti) un institūciju, kurā tā pilda amata (darba, dienesta) pienākumus;

7.2. personas kodu Ministru kabineta rīkojumā ar ierobežotas pieejamības statusu;

7.3. civilā eksperta dalības laiku starptautiskajā misijā vai operācijā;

7.4. koeficientu (no 1 līdz 1,8) piemaksas aprēķināšanai par dalību starptautiskajā misijā vai operācijā. Koeficienta apmēru ierosina Ārlietu ministrija sadarbībā ar izvirzītājinstitūciju, ņemot vērā šādus kritērijus:

7.4.1. terorisma draudu iespēja;

7.4.2. bruņota vai cita veida konflikta izcelšanās iespēja;

7.4.3. ekoloģiskie apstākļi (piemēram, piesārņojuma līmenis, iespējamais radioaktīvais vai ķīmiskais piesārņojums, tehnogēno avāriju iespējamais risks);

7.4.4. attiecīgās starptautiskās misijas vai operācijas veids un veicamie pienākumi (piemēram, pārraudzība, atbalsta sniegšana, tiesībaizsardzības iestāžu funkciju pārņemšana);

7.4.5. dzīvošanas un uzturēšanās drošības apstākļi starptautiskās misijas vai operācijas laikā;

7.5. šo noteikumu 17. un 18. punktā minētos izdevumus;

7.6. šo noteikumu 19. punktā minētos izdevumus, kuri apmaksājami, ņemot vērā šo noteikumu 16. punktā minētos nosacījumus;

7.7. civilā eksperta dalības starptautiskajā misijā vai operācijā izdevumu finansēšanas avotu.

8. Tiesiskās attiecības starp civilo ekspertu un šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minēto izvirzītājinstitūciju vai Ārlietu ministriju nosaka vienošanās, kas tiek noslēgta pēc civilā eksperta kandidatūras apstiprināšanas Ministru kabinetā (turpmāk – vienošanās). Vienošanās nosaka civilā eksperta dalības nosacījumus starptautiskajā misijā vai operācijā, tajā skaitā tos izdevumus, kurus saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu sedz šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētā izvirzītājinstitūcija vai Ārlietu ministrija.

9. Ārlietu ministrija sadarbībā ar šo noteikumu 2.1. vai 2.3. apakšpunktā minēto izvirzītājinstitūciju pirms nosūtīšanas starptautiskajā misijā vai operācijā nodrošina civilā eksperta apmācību atbilstoši starptautiskās misijas vai operācijas un amata prasībām.

10. Civilā eksperta nepārtrauktas dalības laiks starptautiskajā misijā vai operācijā nav ilgāks par trim gadiem no pirmreizējās nosūtīšanas dienas. Ja civilais eksperts dalības laikā starptautiskajā misijā vai operācijā ir paaugstināts amatā, triju gadu termiņu skaita no dienas, kad civilais eksperts paaugstināts amatā, taču kopējais nepārtrauktas dalības laiks starptautiskajā misijā vai operācijā nepārsniedz sešus gadus.

11. Ministru kabinets ar atsevišķu rīkojumu var pagarināt civilā eksperta dalības laiku starptautiskajā misijā vai operācijā. Termiņu, uz kādu pagarina civilā eksperta dalības laiku starptautiskajā misijā vai operācijā, ierosina izvirzītājinstitūcija, vienojoties ar civilo ekspertu.

12. Civilo ekspertu var atkārtoti nosūtīt dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā ne agrāk kā pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad civilais eksperts atgriezies no starptautiskās misijas vai operācijas.

III. Civilā eksperta atsaukšana

13. Civilo ekspertu no dalības starptautiskajā misijā vai operācijā atsauc Ministru kabinets pēc Ārlietu ministrijas vai izvirzītājinstitūcijas ierosinājuma šādos gadījumos:

13.1. civilais eksperts ar kompetentu iestāžu lēmumu ir atzīts par aizdomās turēto vai apsūdzēto krimināllietā;

13.2. civilais eksperts ir izdarījis disciplinārpārkāpumu vai administratīvo pārkāpumu, kas nav savienojams ar turpmāko dalību starptautiskajā misijā vai operācijā;

13.3. civilā eksperta veselības stāvoklis neatbilst turpmākai dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā;

13.4. civilā eksperta atsaukšanu lūdz starptautiskās misijas vai operācijas vadība;

13.5. citu objektīvu apstākļu dēļ, kas nav savienojami ar civilā eksperta turpmāko dalību starptautiskajā misijā vai operācijā.

14. Civilais eksperts no turpmākās dalības starptautiskajā misijā vai operācijā var atteikties:

14.1. pēc paša vēlēšanās, par to brīdinot izvirzītājinstitūciju un Ārlietu ministriju vienu mēnesi iepriekš;

14.2. veselības stāvokļa dēļ;

14.3. citu objektīvu apstākļu dēļ, kas nav savienojami ar turpmāko dalību starptautiskajā misijā vai operācijā.

IV. Civilā eksperta finansēšana dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā

15. Izvirzītājinstitūcija sadarbībā ar Ārlietu ministriju vai Ārlietu ministrija kā izvirzītājinstitūcija, ņemot vērā starptautiskās misijas vai operācijas konkrētās pozīcijas amata aprakstu un kandidāta kvalifikāciju, nosaka civilā eksperta atbilstību vienam no trim amata līmeņiem:

15.1. taktiskais amata līmenis – administratīvi tehnisko un attiecīgās jomas eksperta pienākumu veikšana;

15.2. operacionālais amata līmenis – padomnieka, jaunākā un vidējā līmeņa vadītāja pienākumu veikšana;

15.3. stratēģiskais amata līmenis – augstākās amatpersonas un augstākā līmeņa vadītāja pienākumu veikšana.

16. Izdevumus, kas saistīti ar civilā eksperta dalību starptautiskajā misijā vai operācijā, izvirzītājinstitūcija sedz no tai budžetā paredzētajiem līdzekļiem vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieprasa no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem". Šo noteikumu 19. punktā minētos izdevumus sedz, ja saskaņā ar starptautiskās misijas vai operācijas finansēšanas noteikumiem izdevumu segšana ir Latvijas Republikas

pienākums un starptautiskā misija vai operācija šos izdevumus neapmaksā. Ministru kabinets var lemt par šo noteikumu 19. punktā minēto izdevumu pilnīgu vai daļēju segšanu, ja saskaņā ar starptautiskās misijas vai operācijas finansēšanas noteikumiem izdevumu segšana nav Latvijas Republikas pienākums, tomēr šādā gadījumā nevar segt tos izdevumus, kurus civilajam ekspertam sedz starptautiskā organizācija vai valsts, kura vada starptautisko misiju vai operāciju.

17. Civilajam ekspertam, kas ir nodarbināts izvirzītājinstitūcijā vai tās padotības iestādē, dalības laikā starptautiskajā misijā vai operācijā tiek izmaksāta viņam noteiktā mēneša darba alga un saglabātas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās sociālās garantijas, kā arī darbavieta. Citām fiziskām personām, kuras kā civilie eksperti nosūtīti dalībai starptautiskajā misijā vai operācijā, dalības laikā starptautiskajā misijā vai operācijā tiek izmaksāta mēneša darba alga vienas minimālās mēneša darba algas apmērā.

18. Civilais eksperts, piedaloties starptautiskajā misijā vai operācijā, papildus šo noteikumu 17. punktā minētajai mēneša darba algai saņem piemaksu, kuru aprēķina, šo noteikumu 1. pielikumā attiecīgajam amata limenim noteiktās piemaksas apmēru reizinot ar šo noteikumu 7.4. apakšpunktā minēto koeficientu.

19. Ārlietu ministrija vai šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētā izvirzītājinstitūcija sedz šādus ar civilā eksperta dalību starptautiskajā misijā un operācijā saistītus izdevumus:

19.1. vīzas noformēšanas izdevumus;

19.2. dzīvības un veselības apdrošināšanas izdevumus, ja nepieciešams, krīzes rajonos paredzot segt izdevumus par augsta riska apdrošināšanu;

19.3. ceļa izdevumus līdz starptautiskās misijas vai operācijas norises vietai un pirmsmisijas apmācību vietai un atpakaļ, kā arī reizi kalendāra gadā ceļa izdevumus, dodoties atvaļinājumā uz Latviju un atgriežoties no Latvijas, ja ir iesniegti atbilstoši izdevumus attaisnojoši dokumenti. Ceļa izdevumus kompensē neatkarīgi no izmantojamā transportlīdzekļa veida attiecīgajā maršrutā, nepārsniedzot lidojuma biļetes cenas apmēru ekonomiskajā klasē;

19.4. personīgo mantu transportēšanas izdevumus uz starptautiskās misijas vai operācijas norises vietu un atpakaļ;

19.5. izdevumus par aprīkojumu, kas nepieciešams civilā eksperta uzdevumu veikšanai starptautiskajā misijā vai operācijā;

19.6. izdevumus par vakcināciju pret tām slimībām, pret kurām nepieciešama vakcinācija teritorijā, kurā paredzēta starptautiskā misija vai operācija;

19.7. dzīvokļa (dzīvojamās telpas) īri un izdevumus par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu. Izdevumu apmēru nosaka saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu, ievērojot šādus nosacījumus:

19.7.1. ja faktiskie izdevumi par dzīvokļa (dzīvojamās telpas) īri un citiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, ir mazāki par noteikto izdevumu apmēru, civilajam ekspertam sedz faktiskos izdevumus;

19.7.2. ar dzīvokļa (dzīvojamās telpas) īres līguma noslēgšanu saistītos izdevumus par māklera pakalpojumiem sedz saskaņā ar iesniegtajiem dokumentiem, nepārsniedzot divu mēnešu īres izdevumu apmēru;

19.7.3. ar dzīvokļa (dzīvojamās telpas) īres līguma noslēgšanu saistītos izdevumus par depozītu sedz saskaņā ar iesniegtajiem dokumentiem, nepārsniedzot triju mēnešu īres izdevumu apmēru;

19.7.4. ja civilais eksperts nevar uzrādīt attaisnojuma dokumentus no viņa neatkarīgu apstākļu dēļ, faktiskos izdevumus par dzīvokļa (dzīvojamās telpas) īri vai citiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas

lietošanu, sedz, pamatojoties uz civilā eksperta iesniegumu, kuru apstiprina izvirzītājinstitūcijas vadītājs, bet nepārsniedzot šo noteikumu 2. pielikumā noteikto izdevumu apmēru;

19.8. citus ar civilā eksperta pienākumu pildīšanu starptautiskajā misijā vai operācijā saistītos faktiskos izdevumus saskaņā ar šos izdevumus apliecinošiem dokumentiem, ja pēc iesniegto dokumentu izvērtēšanas izvirzītājinstitūcijas vadītājs atzīst, ka izdevumi ir saistīti ar minēto pienākumu pildīšanu, un pieņem lēmumu par izdevumu atlīdzināšanu.

20. Šo noteikumu 19. punktā minētajām izmaksām ir kompensācijas raksturs, un saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" tās nav apliekamas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un par tām nav veicamas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

V. Civilā eksperta sociālās rehabilitācijas izdevumu segšana

21. Civilā eksperta rehabilitācijas izdevumus sedz izvirzītājinstitūcija.

22. Civilais eksperts četrus mēnešu laikā pēc atgriešanās no starptautiskās misijas vai operācijas var pieteikties rehabilitācijai, iesniedzot izvirzītājinstitūcijā attiecīgu iesniegumu.

23. Izvirzītājinstitūcija, civilais eksperts, kurš atgriezies no starptautiskās misijas vai operācijas, un Sociālās integrācijas valsts aģentūra (turpmāk – aģentūra) slēdz trīspusēju līgumu par rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu un izdevumu segšanu (turpmāk – līgums).

24. Līgumā norāda:

24.1. detalizētu rehabilitācijas plānu;

24.2. rehabilitācijas saņemšanas vietu, ilgumu un laiku;

24.3. rehabilitācijas izmaksas, kopējo līguma summu un samaksas termiņus;

24.4. līguma izbeigšanas noteikumus.

25. Aģentūrai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, ja civilais eksperts neievēro aģentūras noteikto kārtību vai nepiedalās aģentūras izstrādātā rehabilitācijas plāna īstenošanā. Šādā gadījumā civilais eksperts atmaksā izvirzītājinstitūcijai rehabilitācijas izdevumus, ko tā samaksājusi aģentūrai. Izvirzītājinstitūcija saņemtos līdzekļus ieskaita valsts pamatbudžeta ieņēmumos.

VI. Nelaimes gadījumu izmeklēšana un uzskaitē, apbedīšanas izdevumu apmērs un segšanas kārtība

26. Izvirzītājinstitūcija nelaimes gadījumus izmeklē un uzskaitē, lai noskaidrotu un turpmāk novērstu nelaimes gadījuma cēloņus, dokumentāri noformētu notikušo nelaimes gadījumu un nodrošinātu cietušajam civilajam ekspertam vai, ja civilais eksperts gājis bojā, viņa apgādībā bijušām personām un mantiniekiem sociālās garantijas saskaņā ar Starptautiskās palīdzības likuma 13. panta otro daļu.

27. Nelaimes gadījumā cietušais civilais eksperts nekavējoties ziņo par nelaimes gadījumu izvirzītājinstitūcijai.

28. Nelaimes gadījumu izmeklē, ja:

28.1. civilajam ekspertam iestājusies tūlītēja darbnespēja;

28.2. civilajam ekspertam darbnespēja iestājusies ne vēlāk kā gada laikā no nelaimes gadījuma dienas;